

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: P. B.
st. přísl., e.č.
pobytem

zastoupen Mgr. Ladislav Bárta
advokát
sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti
žalované: Policie České republiky,
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje,
odbor cizinecké policie
sídlem Kounicova 24, Brno

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátu, se sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování žalobce v řízení před soudem ve výši **6800 Kč**, která mu bude vyplacena ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou brojil žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 12. 2019, č.j. KRPB-233584-47/ČJ-2019-060022-Z (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo

prodlouženo zajištění žalobce podle ustanovení § 129 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“) ve spojení s ustanovením § 129 odst. 1 a 3 téhož zákona o 35 dnů, tj. do 20. 1. 2020.

2. Žalobce byl zajištěn prvotním rozhodnutím o zajištění ze dne 22. 10. 2019, č.j. KRPB-233584-11/ČJ-2019-060022-Z ve spojení s rozhodnutím o prodloužení zajištění ze dne 11. 11. 2019, č.j. KRPB-233584-36/ČJ-2019-060022-Z za účelem předání do příslušného členského státu EU k posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země či osobou bez státní příslušnosti (dále jen „nařízení Dublin III“).

II. Napadené rozhodnutí

3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná nejprve shrnula předcházející rozhodnutí o zajištění žalobce, v nichž dospěl k názoru, že jsou naplněny podmínky pro jeho zajištění ve smyslu ustanovení § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 ZPC, neboť vstoupil na území ČR a pobýval zde neoprávněně dne 21.10.2019 bez platného cestovního dokladu a oprávnění k pobytu a jako žadatel o mezinárodní ochranu v Rumunsku bude předán do tohoto členského státu EU.
4. Žalovaná dále shrnula obsah relevantní právní úpravy obsažené zejm. v ustanovení § 125 a § 129 ZPC, jakož i čl. 18 a 28 nařízení Dublin III.
5. Dále žalovaná konstatovala, že zkoumala trvání důvodů pro zajištění žalobce a zjistila, že v rámci tzv. dublinského řízení byla odeslána žádost o přijetí žalobce zpět na území Rumunska, přičemž Ministerstvo vnitra obdrželo souhlas Rumunska s přijetím žalobce zpět na své území dne 4. 11. 2019. Z uvedeného plyne, že správní orgány činí veškeré kroky k předání žalobce do Rumunska tak, aby doba jeho zajištění byla co nejkratší.
6. Žalovaná dále poukázala na to, že proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o přemístění žalobce do Rumunska byla podána žaloba a návrh na přiznání odkladného účinku. Žalovaná pak zkoumala, zda je v případě žalobce dána existence tzv. vážného nebezpečí útěku. Shledala, že v případě žalobce toto nebezpečí existuje, neboť tento naplnil hned několik objektivních kritérií svědčících pro existenci vážného nebezpečí útěku stanovených v § 129 odst. 4 ZPC. Je nepochybné, že žalobce pobýval na území ČR bez cestovního dokladu a platného oprávnění k pobytu. Dále žalobce nezná český jazyk a nemá v ČR žádné oficiální místo, kde by mohl být zastižen. V řízení o zajištění žalobce uvedl, že se do Rumunska vrátit nechce a chce dojet do Anglie. Je v ČR poprvé a nemá ani dostatečně adekvátní finanční prostředky na zajištění základních životních potřeb, tj. obživy a ubytování. Při své cestě žalobce neoprávněně vkročil na území Maďarska, Slovenska i na území ČR s cílem neoprávněně pokračovat v cestě přes území Německa až do Anglie. Tím prokázal, že nemá zábrany porušovat právní předpisy upravující vstup a pobyt cizinců na území EU. Dobrovolný pobyt na území ČR tedy žalovaná vyhodnotila jako nereálný. Popsaným jednáním dal žalobce zřetelně

najevo, že nebude dobrovolně vyčkávat na území ČR do doby, než bude předán do členského státu příslušného k provedení řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu.

7. Žalovaná se také zabývala otázkou, zda by místo zajištění žalobce nepostačovalo uložení zvláštního opatření za účelem vycestování cizince z území podle ustanovení § 123b ZPC. K tomu uvedla, že nemá od žalobce žádné informace, z nichž by plynulo, že se změnily okolnosti, za nichž byl žalobce původně zajištěn. Po zhodnocení skutkového stavu dospěl žalovaná k závěru, že v předmětné věci nelze uložit zvláštní opatření, neboť žalobce nemá v ČR adresu místa pobytu ani případné finanční prostředky neskýtají reálnou záruku, na základě níž by bylo možno uvažovat o aplikaci ustanovení § 123b ZPC. K neuložení zvláštních opatření přistoupila žalovaná taktéž z důvodu nebezpečí nerespektování právních předpisů ČR ze strany žalobce a zmaření správního rozhodnutí o přemístění do příslušného členského státu EU. Žalobce se nechce vrátit do Rumunska a nechce zůstat ani v ČR, neboť míří do Anglie. Nepostačuje tudíž uložení zvláštního opatření, neboť z jednání žalobce je patrné, že by takovou povinnost nerespektoval.
8. Žalovaná ani neshledala, že by prodloužením zajištění bylo nepřiměřeně zasaženo do soukromého a rodinného života cizince, kdy vycházela především z jeho vyjádření ze dne 22. 10. 2019. Žalobce nemá na území ČR žádné rodinné ani osobní vazby.
9. Žalovaná dále zkoumala, zda v Rumunsku neexistují tzv. systémové (systematické) nedostatky v azylovém řízení, což by byla překážka pro předání žalobce ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Z žádného závazného či rozhodnutí či stanoviska nebo soudního rozhodnutí na úrovni ČR a orgánů EU či Rady Evropy takový poznatek neplyne. V průběhu správního řízení rovněž žalobce neuvedl žádné důvody, pro něž by se nemohl vrátit zpět do Rumunska, resp. na základě nichž by bylo možno dovozovat, že v Rumunsku mu hrozí nelidské či ponižující zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU.
10. I když však žalovaná zjišťovala z veřejně dostupných zdrojů, zda nejsou informace dokládající uvedené problémy v Rumunsku, takové poznatky neodhalila. Poukázala v tomto ohledu především na databázi AIDA, zprávu organizace Human Rights Watch za rok 2017 a Výroční zprávu EASO v situaci v oblasti azylu v EU za rok 2015 a novější měsíční zprávy za rok 2017. Dále byly zjišťovány informace od rumunské nevládní organizace Generatie Tanara Romania. Dále odkázala žalovaná na databázi EUROSTAT, podle níž za rok 2015 požádalo v Rumunsku o azyl 1260 cizinců, což je přibližně shodné číslo jako v ČR. Existuje také potenciální možnost realizace přemístění, neboť za uvedený rok bylo přemístěno do Rumunska 248 osob. V rámci systému relokací pak Rumunsko převzalo 513 žadatelů z Řecka a 432 žadatelů z Itálie, čímž se zařadilo k nejaktivnějším zemím EU. Žadatelé o azyl v Rumunsku nejsou ani standardně zajišťováni, výjimečně pak na dobu nepřevyšující 20 dnů.
11. Žalovaná dále vycházela též z informace Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 5. 4. 2018 týkající se azylového systému v Rumunsku. Žalovaná dále zdůvodnila prodloužení doby zajištění o 35 dnů, tj. do 20. 1. 2020 a

zdůraznila, že stanovená doba prodloužení zajištění bude využita jen v případě, že se nebude realizovat předání v době kratší.

III. Žaloba

12. V žalobě a jejím doplnění ustanoveným zástupcem žalobce uvedl následující žalobní body.
13. V napadeném rozhodnutí žalovaná dala jednoznačně najevo, že účelem zajištění žalobce je jeho předání do Rumunska, což je země, kde žalobce poprvé požádal o mezinárodní ochranu. Žalovaná se domnívá, že v případě žalobce existuje vážné nebezpečí útěku a lze očekávat, že by žalobce, pokud by nebyl zajištěn, opustil území České republiky, nevrátil by se do Rumunska a snažil by se odcestovat do Anglie.
14. Žalobce zdůrazňuje, že v dané věci již brojí proti rozhodnutí o zastavení řízení ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany č. j. OAM-1573/DS-PR-P09- 2019 ze dne 12. 11. 2019, kterým bylo dle čl. 26 odst. 1 Nařízení rozhodnuto tak, že státem příslušným k přijetí žalobce zpět dle čl. 18 odst. 1 písm. b) Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013 je Rumunsko, a to žalobou k příslušnému správnímu soudu.
15. Žalobce namítá, že předání do Rumunska za účelem pokračování v řízení o mezinárodní ochraně právě v Rumunsku je nepřípustné, neboť Rumunsko není schopné zabezpečit řádný průběh azylového řízení a v rumunském azylovém systému jsou dány systematické nedostatky, které činí vydání do Rumunska za účelem azylového řízení nepřípustným.
16. Žalobce pak především poukazuje na to, že vyhodnocení přijatelnosti zajištění žalobce právě s ohledem na eventuální nedostatky v rumunském azylovém systému v napadeném rozhodnutí prakticky absentuje a tato otázka je vypořádána naprosto nedostatečně, neboť žalovaný jenom odkazuje na azylovou databázi AIDA a jiné. Žalovaná se pokusila vypořádat s otázkou přijatelnosti předání do Rumunska v napadeném rozhodnutí tak, že uvedla, že v žádném z veřejně dostupných zdrojů není informace o tom, že by byly zjištěny systematické nedostatky rumunského azylového řízení. Žalobce považuje předmětné vyhodnocení otázky přijatelnosti předání žalobce do Rumunska za zjevně nedostatečné a nepřijatelné. Žalovaná zjevně přistoupila k předání žadatele o mezinárodní ochranu do Rumunska fakticky jako k předání žadatele do „standardního“ členského státu schengenského systému a vůbec nevyhodnotila specifika rumunského azylového systému a situaci žadatelů o mezinárodní ochrany dlících v Rumunsku, ačkoliv se jedná o nikoliv zřídka traktované téma.
17. Žalobce pak poukazuje na to, že právě v případě Rumunska je právě situace natolik vypjatá, že je povinností žalované otázku eventuální existence systematických nedostatků v rumunském azylovém systému posoudit z úřední povinnosti. Jedním k relativně aktuálních nezávislých materiálů popisujících stav azylového řízení před vydáním napadeného rozhodnutí byl aktualizovaný report organizace Country Report

Romania z února 2018, který popisuje stav k 31. 12. 2017, a který je jednou z relativně aktuálních ucelených zpráv o situaci rumunského azylového systému. Tento materiál žalobce předkládá jakožto důkaz svých tvrzení o systematických nedostacích rumunského azylového systému a níže z něj zdůrazňuje nejkřiklavější důvody nepřijatelnosti předání do Rumunska.

18. Dle policejního protokolu o podání vysvětlení ze dne 22. 10. 2019 si žalobce není vědom toho, že by v některé ze zemí, kudy procházel, žádal o azyl, což nasvědčuje tomu, že rumunské azylové řízení bylo zahájeno nikoliv na základě rozhodnutí žalobce, nýbrž zjevně jakožto následek paušalizujícího nakládání se zachycenými migranty, jimž jsou v Rumunsku předkládány k podpisu materiály, jejichž význam jim není nijak osvětlen.
19. Tomu nasvědčuje i to, že podle výše zmíněné zprávy je známo, že např. ve městě Rădăuți si žadatelé o azyl stěžovali na skutečnost, že pohraniční policie tlumočníky, kteří hovoří rodným jazykem migrantů, na hranicích nevyužívá a v důsledku toho nejsou ani jejich jména, data narození a důvody jejich žádosti o azyl správně zaznamenány. Následkem toho jsou pak i zřetelně chybné údaje v příslušných evropských databázích.
20. Je velice pravděpodobné, že podobná situace nastala i v případě žalobce, který se stal „žadatelem o mezinárodní ochranu“ bez vlastního vědomí, patrně pouze na základě předložených, nekvalifikovaně přeložených dokumentů. Obecně je třeba zdůraznit, že řádný přístup k azylové proceduře, jakož i následný průběh azylového řízení, jsou na území Rumunska vnímány jako vážný problém, a to zejména s ohledem na praxi policejních orgánů v pohraniční oblasti s Bulharskem a Severní Makedonií, jakož i na letišti Nikola Tesly. Nový cizinecký zákon, který vstoupil v platnost dne 1. října 2018, rovněž dává mnoho důvodů k obavám, a to zvláště s ohledem na to, že nově vydané rozhodnutí o odepření vstupu nelze napadnout oprávněným prostředkem, který má automatický odkladný účinek. Takové rozhodnutí o odepření vstupu se pak stává další překážkou pro osoby, které skutečně potřebují mezinárodní ochranu, a to již v umožnění přístupu na území, respektive v samotném zahájení azylového řízení, což jsou skutečnosti, které zásadním způsobem zeslabují důvěru v rumunský azylový systém.
21. Právo na právní pomoc a poradenství je v Rumunsku taktéž zabezpečeno zcela nedostatečně. Podle čl. 17 odst. 1 písm. e) rumunského azylového zákona má žadatel o azyl právo na právní poradenství a pomoc v jakékoli fázi azylového řízení. Žadatel o azyl má právo na to, aby mu na požádání byla poskytnuta právní pomoc, včetně informací o řízení v prvním stupni. Jelikož se však v poslední době počet ubytovaných žadatelů zvýšil, a to až na 150-200 každý měsíc, v důsledku malé kapacity dokáží zprostředkovatelé právního poradenství zabezpečit nutnou právní pomoc pouze 60 žadatelům o azyl měsíčně.
22. Žadatelé o azyl, kteří nemají prostředky na obživu, mají nárok na finanční pomoc (poskytovanou z fondů Evropské unie) od okamžiku, kdy vyjádřili svůj úmysl požádat o azyl, až do ukončení jejich pobytu v Rumunsku. Přestože však podle zákona mají

žadatelé nárok na finanční prostředky od okamžiku, kdy vyjádřili úmysl žádat o azyl, v praxi nejsou ubytováni v přijímacích střediscích, dokud není žádost o azyl zaregistrována. Tato doba trvá někdy až 10 dnů.

23. Ze všeobecně dostupných informací a článků je zjevné, že nedostatky rumunského azylového systému způsobují, že žadatelé a následně i držitelé mezinárodní ochrany nemohou řádným způsobem využívat výhody sociálního zabezpečení dle rumunského práva. Příslušné orgány sociálního zabezpečení v mnohých případech cíleně požadují doklady, které nejsou schopni žadatelé obstarat, a tak jsou jim odpírány sociální benefity a čerpání potřebné sociální podpory.
24. Problematickou se jeví též participace na integračních programech. Diskriminace žadatelů je zjevná z chování rumunských úředníků, kteří se žadateli nejednají na stejné úrovni jako s rumunskými občany. Celkově je rumunský azylový systém neefektivní a neúčinný při využívání evropských zdrojů financování. Žadatelé o azyl čelí při hledání zaměstnání řadě překážek. Mezi ně patří nedostatek znalostí rumunského jazyka, nedostatek diplomů, titulů nebo dokladů prokazujících jejich odbornost.
25. Žalovaná se podle žalobce nezabývala tím, zda neexistují nové skutečnosti, ani neprovedla žádné úkony směřující k takovému zjištění, a vycházela především z informací získaných pohovorem. Uvedl, že žalovaná nepodnikla žádné kroky, aby například zjistila, zda žalobce od doby svého zajištění komunikoval se svou rodinou, zda od ní nemohl získat příslib peněz, aby si nyní mohl zajistit ubytování sám, či dokonce složit finanční záruku. Žalobce poté, co se mu dostalo právní pomoci, pochopil, že do Anglie nemůže vycestovat bez souhlasu příslušných úřadů. Žalovaná nemohla správně posoudit, zda v případě žalobce existuje možnost uložit mírnější opatření, jelikož si za tímto účelem neopatřila dostatek podkladů.
26. Povinností žalované v odůvodnění rozhodnutí o zajištění cizince je pak bezpochyby to, aby dostatečně vyhodnotila realizovatelnost účelu zajištění a dostatečně se tedy vypořádala se skutkovými okolnostmi, které realizovatelnost účelu zajištění problematizují. Ze všech shora uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované

27. K žalobním námitkám žalovaná uvedla následující. Na základě zjištěných skutečností žalovaná dospěla k závěru, že pro zajištění žalobce existují zákonné důvody, neboť v jeho případě zcela jednoznačně existuje vážné nebezpečí útěku. Žalobce přicestoval do ČR bez platného víza či jiného oprávnění, které by jej opravňovalo pobytu na území ČR. Nechce na území ČR setrvat, neboť by chtěl pokračovat v cestě do Velké Británie.
28. Ze zjištěného skutkového stavu dále vyplývá, že žalobce disponuje pouze omezenou finanční hotovostí a nemá možnost si po dobu vedení dublinského řízení zajistit vlastní ubytování. Nemá zde žádnou rodinu ani jiné osobní vazby. Žalovaná považuje tudíž námitku žalobce směřující k tomu, že měla rozhodné okolnosti ohledně

možnosti využití zvláštních opatření, za zcela účelovou. Žalobce sám žádné aktivní kroky kromě podání správní žaloby nepodnikl (zejm. nepožádal o propuštění ze zařízení ve smyslu § 129a ZPC), a to i přesto, že měl přístup k právní pomoci nejpozději ode dne 19. 12. 2019. Stejně tak žalobce žalované nijak nesdělil, že by změnil svůj názor na vycestování do Anglie.

29. Žalovaná upozornila na to, že žalobce během své cesty z Afghánistánu do Anglie využíval služeb převaděčů, mořskou trasu mezi Tureckem a Řeckem překonal na člunu, cestu z Řecka do Rumunska v úkrytu kamionu a odtud pak pokračoval přes Rumunsko a maďarskou hranici překonal pěšky pomocí převaděčů. Musel si být vědom toho, že tento způsob cestování je protiprávní. V případě žalobce tedy absentují podmínky, na základě nichž by mu bylo možno uložit mírnější opatření – zvláštní opatření za účelem vycestování.
30. K otázce systémových nedostatků v Rumunsku žalovaná uvedla, že deklarace těchto nedostatků ve vztahu k určitému členskému státu EU může připadat v úvahu pouze tam, kde je z okolností nutně známých zajišťujícímu orgánu jednoznačné, že dotýčný cizinec nemůže být v souladu s cíli nařízení Dublin III zajištěn za účelem předání do tohoto členského státu, protože takové předání by bylo v rozporu s lidskoprávními standardy sdílenými všemi členskými státy EU (viz k tomu rozsudek NSS ze dne 16. 5. 2017, č.j. 1 Azs 96/2017-87). Žalovaná dále poukázala na závěry rozšířeného senátu NSS v rozsudku ze dne 17. 4. 2018, č.j. 4 Azs 73/2017-9).
31. Žalovaná také zdůraznila, že má v rámci tzv. dublinského řízení pouze pomocnou úlohu a jejím úkolem je při splnění zákonem stanovených podmínek provést zajištění cizince, který má být předán do příslušného členského státu. Vychází přitom z obecně známých skutečností, poznatků ze své úřední činnosti a z výpovědí zajištěných cizinců. V posuzované věci žalobce při podání vysvětlení nesdělil, že má jakékoliv výhrady k azylovému systému členských států. Z obecně známých skutečností nelze dovozovat, že by Rumunsko nebylo schopné zajistit adekvátní podmínky žadatelům o azyl.
32. Žalovaná tedy dostala v otázce posouzení reálnosti předpokladů pro přemístění žalobce do Rumunska jako příslušného členského státu svým povinnostem a její závěry jsou dostatečné. Poukázala závěrem na to, že transfery cizinců do Rumunska dále pokračovaly i v roce 2019. Na okraj poukázala na to, že žalobce byl dne 13. 1. 2020 přijat Rumunskem zpět na jeho území.

V. Posouzení věci soudem

33. O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) a ve smyslu § 172 odst. 5 ZPC ve věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce nařízení jednání nepožadoval a soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání jako nezbytné.
34. Napadené rozhodnutí krajský soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s., přičemž vycházel

ze skutkového a právního stavu zjištěného k datu vydání napadeného rozhodnutí, který je zachycen ve správním spisu žalované.

35. Ze **správního spisu** krajský soud zjistil následující skutečnosti relevantní pro posouzení věci. Podle úředního záznamu ze dne 22. 10. 2019 byl žalobce zajištěn ve vlaku EN 476 Metropol ve stanici Břeclav. Na základě lustrace v systému EURODAC byla zjištěna shoda se záznamem z Rumunska ID Podle seznamu zajištěných věcí měl žalobce u sebe hotovost cca 200 EUR a 1000 HUF, platební kartu nikoliv. Z protokolu o podání vysvětlení ze dne 22. 10. 2019 vyplývá, že doklad totožnosti ztratil cestou. Z pomoci převaděčů se již v roce 2018 dostal přes Irán do Turecka a odtud na člunu do Řecka na ostrov Lesbos. Tam podepsal nějaké dokumenty za přítomnosti tlumočníka, ale moc mu nerozuměl. Poté odjel na propustku do Athén a odtud za pomoci převaděčů kamionem do Rumunska, kde mu byly sejmuty otisky prstů a podepsal nějaké dokumenty. Po svém propuštění překročil za pomoci převaděče maďarskou hranici, odkud jeli vlakem do Budapešti a odtud pokračovali do Berlína vlakem, kde je zadržela policie. Žalobce dále uvedl, že má rodinu v Afghánistánu a v ČR ani v jiném státě EU nemá žádné rodinné vazby. Jako cíl své cesty uvedl Anglii, kam chce i po svém zadržení dále cestovat. Žalobce také uvedl, že ani neví, že je na území ČR.
36. Žalobce byl nejprve zajištěn rozhodnutím žalované ze dne 22. 10. 2019, č.j. KRPB-233584-11/ČJ-2019-060022-Z na dobu 33 dnů a dále bylo rozhodnuto o prodloužení jeho zajištění o 24 dnů do 16. 12. 2019, a to rozhodnutím ze dne 11. 11. 2019, č.j. KRPB-233584-36/ČJ-2019-060022-Z. Napadené rozhodnutí je tak druhým rozhodnutím o prodloužení zajištění žalobce. Ve správním spisu je založena Informace Ministerstva vnitra (OAMP) ze dne 5. 4. 2018 „Azylový systém. Řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska, dublinský systém a počty žádostí o mezinárodní ochranu.“ Dále je ve správním spisu založen příkaz k ukončení zajištění a propuštění žalobce ze zajištění za účelem transferu do Rumunska (13. 1. 2020).
37. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**, přičemž se řídil následujícími úvahami.
38. Účelem a důvodem pro zajištění žalobce v posuzované věci bylo zahájení dublinského řízení o přijetí žalobce zpět na území Rumunska. Skutečnost, že žalobce již není zajištěn, neboť byl předán zpět do Rumunska, je pro přezkum zákonnosti napadeného rozhodnutí irelevantní.
39. Podle čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III platí, že *„členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li **vážné nebezpečí útěku** na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění **přiměřené** a nelze účinně použít jiná **mírnější donucovací opatření**“*. Podle čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III platí, že *„[z]ajištění musí být co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění podle tohoto nařízení. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět nesmí překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu. Členský stát, který vede řízení v souladu s tímto nařízením, požádá v těchto případech o urychlenou odpověď. Tato odpověď musí být*

poskytnuta do dvou týdnů od okamžiku obdržení žádosti. Není-li odpověď poskytnuta v této dvoutýdenní lhůtě, má se za to, že bylo žádosti vyhověno, což má za následek vznik povinnosti převzít nebo přijmout dotyčnou osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, přemístění této osoby z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu se provede, jakmile je to z praktického hlediska možné, a nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3. V případě, že dožadující členský stát nedodrží lhůty pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět, nebo pokud se přemístění neuskuteční ve lhůtě šesti týdnů uvedené v třetím pododstavci, nesmí být osoba dále zajištěna. Články 21, 23, 24 a 29 se použijí obdobně.“

40. Podle ustanovení § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců platí, že „nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i prováděného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky. Nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 ve lhůtě do 72 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.“
41. Podle ustanovení § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců platí, že „policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za **vážné nebezpečí útěku** se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie³⁷⁾, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie³⁷⁾ nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie³⁷⁾ přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.“
42. K jednotlivým žalobním bodům krajský soud uvádí následující argumentaci.
43. Pokud žalobce v prvním žalobním bodě namítá, jakým způsobem žalovaná pracovala se zdroji pro své posouzení otázky existence systémových nedostatků v Rumunsku, krajský soud je toho názoru, že žalovaná poměrně jasně označila podklady pro svou úvahu. Nedostatky v hodnocení těchto podkladů (tzn. vysvětlení jednotlivých dílčích závěrů plynoucích z jednotlivých citovaných zpráv) sice lze spatřovat, ovšem žalovaná je překryla souhrnným konstatováním, že z uvedených podkladů neplynou poznatky, které by zavadaly důvod k závěru o existenci systémových nedostatků v rumunském azylovém systému. Žalovaná poměrně podrobně vysvětlila argumentaci statistickými údaji o vytíženosti azylového systému Rumunska v posledních letech, přičemž její

úvahu per argumentum a maiori ad minus (poměřováno k množství migrantů v letech 2015 až 2016 a nyní) lze považovat za rozumnou a logickou.

44. Je pravdou, že žalobkyně mohla věnovat podrobnější hodnocení Informaci Ministerstva vnitra ČR ze dne 5. 4. 2018, která podrobně popisuje fungování rumunského azylového systému a lze ji považovat i za poměrně aktuální. Tato zpráva je založena ve správním spisu a v kostce referuje o přijímacích podmínkách v Rumunsku, počtech žadatelů a kapacitách ubytovacích zařízení, pravidlech vedení azylového řízení a v neposlední řadě o dublinském řízení. Vychází mj. také ze zprávy AIDA Country Report Romania z března 2018. Nicméně krajský soud (a to opakovaně) ve své judikatuře hájí stanovisko, že na žalovanou nelze přesouvat důkazní břemeno ohledně prokázání neexistence systémových nedostatků v příslušném členském státě EU, kam má být cizinec předán (viz k tomu kupř. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2018, č.j. 4 Azs 141/2018-21, přístupný na www.nssoud.cz). Uvedený nedostatek by znamenal zásadní vadu rozhodnutí o předání cizince a určení příslušného členského státu EU v dublinském řízení, avšak nikoliv v „jednoúkonovém“ řízení o zajištění cizince, kde funguje snížený důkazní standard, přičemž cizinec nemá žádnou možnost se k podkladům rozhodnutí vyjádřit či navrhopvat jejich doplnění.
45. V souhrnu k otázce vyhodnocení systémových nedostatků tedy krajský soud uvádí, že závěry žalované jsou přiměřeně podloženy citovanými zprávami, jejichž obsah žalobce přímo nezpochybnil, a doloženou Informací OAMP ze dne 5. 4. 2018. Tyto závěry jsou rovněž v souladu s relevantní a poměrně nedávnou judikaturou Nejvyššího správního soudu, a to zejména rozsudky ze dne 21. 3. 2018, č.j. 2 Azs 33/2018 - 24, a dále ze dne 11. 9. 2018, č.j. 4 Azs 141/2018-21, přístupné na www.nssoud.cz.
46. Krajský soud prvnímú žalobnímu bodu uzavírá, že ani žalobcem citované zprávy (zejm. Country Report AIDA Romania (únor 2018) nevypovídají o existenci závažných systémových nedostatků v rumunském azylovém systému, ani o přetíženosti tamějších uprchlických ubytovacích kapacit. Stran dokumentovaných kritizovaných podmínek lze poukázat na hodnocení Nejvyššího správního soudu obsažené v již citovaném rozsudku ze dne 11. 9. 2018, č.j. 4 Azs 141/2018-21, které vyznívá tak, že *„rumunský azylový systém není dokonalý a jsou v něm oblasti, které lze zlepšit. To však platí pro prakticky jakýkoli stát EU, jen v různé míře. Tyto nedostatky (i kdyby podstatná část z nich byla skutečně prokázána) nelze ovšem pokládat ve světle výše uvedené judikatury Soudního dvora EU za tak zásadního charakteru, aby je bylo možné posoudit jako systémové nedostatky, nesoucí s sebou riziko nelidského či ponižujícího zacházení pro žadatele o mezinárodní ochranu.“*
47. Totéž hodnocení lze vztáhnout k většině žalobcem velice podrobně vytýkaných problémů, k nimž má podle odkazované zprávy Country Report AIDA Romania (únor 2018) docházet, tedy především údajné chyby v tlumočení v pohraničních centrech, právo na právní pomoc (které i podle této zprávy v nezbytném rozsahu zajištěno je) a využívání benefitů sociální pomoci či integračních programů pro cizince. Rozhodnutí o odepření vstupu na území se z podstaty věci nemůže v současné situaci žalobce dotýkat, neboť je tzv. dublinským navrátilcem, který by měl být na území Rumunska přijat na základě přímé aplikace čl. 18 nařízení Dublin III. Popsané

problémy tedy nejsou podřaditelné pod porušení zákazu mučení či nelidského zacházení, který je pokryt čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a na který významově navazuje pojem systémových nedostatků ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III (viz k tomu obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2019, č.j. 1 Azs 4/2018-22). Z uvedených důvodů tedy krajský soud předmětnou zprávou AIDA Country Report Romania (únor 2018) neprováděl dokazování.

48. Krajský soud dále nevylučuje, že řada žádostí podaných uprchlíky na území tzv. nárazníkových zemí schengenského prostoru může být stížena různými vadami shody vůle a jejího projevu, což může být způsobeno nedostatkem tlumočnicků či paušalizovaným nakládáním se zachycenými migranty. Není však úkolem žalované, aby se zabývala tím, zda bylo řízení o udělení mezinárodní ochrany v příslušném členském státě opravdu řádně zahájeno či nikoliv. Stejně tak i právní pomoc je v uprchlických centrech zajištěna pro všechny na základní úrovni poučení o řízení ve věcech mezinárodní ochrany a dublinském řízení.
49. Ke druhému žalobnímu bodu, v němž žalobce namítl procesní nedostatky v postupu žalované ohledně zjišťování podmínek pro uplatnění mírnějších opatření, tedy tzv. zvláštních opatření (§123b ZPC) krajský soud uvádí následující. Není zákonnou povinností žalované zjišťovat vždy před prodloužením zajištění, zda jí žalobce nechce sdělit skutečnosti, které by mohly mít význam z hlediska trvání zajištění, nicméně je její zákonnou povinností po celou dobu zajištění zkoumat, zda trvají podmínky pro jeho trvání. Pokud žalobce při podání vysvětlení dne 22. 10. 2019 uvedl, že chce i po svém zadržení policií pokračovat ve své cestě do Anglie a na území ČR nechce zůstat, nešlo o informaci, kterou by žalovaná musela prověřovat z hlediska možné změny okolností. Naopak, bylo na žalobci, aby se žalovanou v tomto směru komunikoval a sdělil jí příp. změnu svých záměrů týkajících se pobytu v Evropě. K tomu lze využít také institut žádosti o propuštění, kterou si žalobce mohl podat za podmínek § 129a ZPC, kde by bylo na místě podle okolností žalobce znovu vyslechnout. K tomu však v předmětné věci nedošlo, což nelze přičítat k tíži žalované, neboť jde o postup v dispozici zajištěného cizince.
50. Podle názoru krajského soudu žalovaná odůvodnila srozumitelně, náležitě a dostatečně, proč nebylo možné v případě žalobce sáhnout k mírnějšímu opatření (§123b ZPC), než je zajištění žalobce. Poukázala přitom na omezené množství finančních prostředků žalobce, které je doloženo ve správním spisu a které by rozhodně na delší pobyt žalobce na svobodě nedostačovalo. Žalobce pak při podání vysvětlení sám neuvedl žádné indicie v tom směru, že by mu mohla finanční prostředky k zajištění obživy a bydlení zajistit jeho rodina v Afghánistánu. Historie pohybu žalobce od překročení hranic schengenského prostoru a jeho neochota setrvat na území ČR (o jejíž existenci zřejmě žalobce neměl ani potuchy) je dostatečně doložena ve správním spisu a zdůvodňuje logicky a přezkoumatelně úvahu žalované o nezbytnosti užití institutu zajištění za účelem předání cizince do příslušného členského státu EU.

51. Stran uskutečnitelnosti účelu zajištění krajský soud v předmětné věci nemá žádné pochybnosti o tom, že účel zajištění bylo možno naplnit a žalobce předat zpět ve smyslu nařízení Dublin III do příslušného členského státu, tzn. do Rumunska. Svědčí o tom jak statistické údaje odkazované žalovanou v napadeném rozhodnutí, i ze zprávy AIDA Country Report Romania(s. 39) tak i znalosti plynoucí z rozhodovací praxe soudu v obdobných věcech (viz k tomu např. rozsudek Krajského soudu v Brně ve věci vedené pod sp. zn. 33 A 11/2019, dále také rozsudek zdejšího soudu ze dne 21. 3. 2019, č.j. 41 A 11/2019-36). Po celou dobu zajišťování žalobce na základě prvotního rozhodnutí o zajištění a navazujících rozhodnutí o prodloužení zajištění si žalovaná průběžně zjišťovala stav vedení dublinského řízení a následně i jeho soudní přezkum Krajským soudem v Ostravě. Konec konců, jak je doloženo ve správním spisu, ještě před vydáním tohoto rozsudku k realizaci účelu zajištění zdárně došlo a žalobce byl předán do rukou rumunských orgánů veřejné moci.

V. Závěr a náhrada nákladů řízení

52. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
53. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadovala, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).
54. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi přiznal krajský soud výroku III. tohoto rozsudku odměnu za zastupování ve výši dvou úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, doplnění žaloby) v sazbě 3100 Kč za jeden úkon právní služby a dále také náhradu hotových výdajů ke každému úkonu právní služby ve výši 300 Kč za úkon. Jelikož ustanovený zástupce nedoložil, že je plátcem DPH, nezvýšil krajský soud odměnu o částku připadající na tuto daň. Celkem náleží ustanovenému zástupci odměna ve výši 6800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně za podmínek uvedených ve výroku III. tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 3. února 2020

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.

samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.